Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2023/2633

23.11.2023.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2023/2633

(2023. gada 20. novembris),

ar ko katrai dalībvalstij, kuras teritorijā ir pazemes gāzes krātuves un kura ir tieši savienota ar savu tirgus zonu, nosaka piepildījuma trajektoriju ar starpposma mērķrādītājiem 2024. gadam

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 ([1]), kas grozīta ar Regulu (ES) 2022/1032 ([2]), un jo īpaši tās 6.a panta 7. punkta trešo daļu,

tā kā:

(1) Pēc Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu un ņemot vērā iespēju, ka gāzes piegāde no Krievijas varētu tikt ilgstoši traucēta vai pat pavisam apturēta, Eiropas Savienība nolūkā aizsargāt Savienības iedzīvotājus un ekonomiku nāca klajā ar iniciatīvām, kā palielināt gatavību šādiem traucējumiem.

(2) Šajā sakarā, lai nodrošinātu dalībvalstu pazemes gāzes krātuvju piepildīšanu 2022./2023. gada ziemas periodam un pēc tā, tika pieņemta Regula (ES) 2022/1032.

(3) Attiecībā uz 2023. gadu un turpmākajiem gadiem Regulas (ES) 2017/1938 6.a panta 7. punkta pirmajā daļā noteikts, ka katrai dalībvalstij, kurai ir pazemes gāzes krātuves, līdz iepriekšējā gada 15. septembrim agregētā formā attiecībā uz šādām krātuvēm, kas atrodas tās teritorijā un ir tieši savienotas ar tās tirgus zonu, Komisijai jāiesniedz piepildījuma trajektorijas projekts ar februāra, maija, jūlija un septembra starpposma mērķrādītājiem, arī tehniskā informācija. Piepildījuma trajektorijas un starpposma mērķrādītāju pamatā ir vidējais piepildījuma rādītājs iepriekšējos piecos gados.

(4) Regulas (ES) 2017/1938 6.a panta 7. punkta trešajā daļā noteikts, ka, balstoties uz katras dalībvalsts sniegto tehnisko informāciju un ņemot vērā Gāzes koordinācijas grupas (GKG) novērtējumu, Komisijai līdz iepriekšējā gada 15. novembrim ir jāpieņem īstenošanas akti, ar kuriem katrai dalībvalstij nosaka piepildījuma trajektoriju saskaņā ar minētās regulas 18.a panta 2. punktā noteikto pārbaudes procedūru. Komisijai palīdz Regulas (ES) 2017/1938 18.a panta 1. punktā minētā komiteja – Gāzes uzglabāšanas komiteja.

(5) Komisijai līdz 2023. gada 15. novembrim ir jāpieņem īstenošanas akti, ar kuriem katrai dalībvalstij, kurai ir pazemes gāzes krātuves, nosaka piepildījuma trajektoriju 2024. gadam. Ņemot vērā, ka minēto īstenošanas aktu pieņemšanai nav daudz laika, būtu jāpieņem viens īstenošanas akts, kas attiektos uz visām attiecīgajām dalībvalstīm.

(6) Ņemot vērā lielo nenoteiktību attiecībā uz vispārējo gāzes piegādes drošības situāciju un gāzes pieprasījuma un piedāvājuma attīstību Savienībā un atsevišķās dalībvalstīs, dažādos patēriņa scenārijus atkarībā no ziemas temperatūras un to brīvprātīgo pieprasījuma samazināšanas pasākumu apmēru, kurus dalībvalstis īsteno, pamatojoties uz 3. pantu Padomes Regulā (ES) 2022/1369 ([3]), kuras piemērošanas termiņš pēc tam pagarināts ar Padomes Regulu (ES) 2023/706 ([4]), šajā īstenošanas regulā noteiktās piepildījuma trajektorijas ietver tehniski

([1]) OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.
([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1032 (2022. gada 29. jūnijs), ar ko groza Regulas (ES) 2017/1938 un (EK) Nr. 715/2009 attiecībā uz gāzes uzglabāšanu (OV L 173, 30.6.2022., 17. lpp.).
([3]) Padomes Regula (ES) 2022/1369 (2022. gada 5. augusts) par koordinētiem gāzes pieprasījuma samazināšanas pasākumiem (OV L 206, 8.8.2022., 1. lpp.).
([4]) Padomes Regula (ES) 2023/706 (2023. gada 30. marts), ar ko groza Regulu (ES) 2022/1369 attiecībā uz pieprasījuma samazināšanas perioda pagarināšanu gāzes pieprasījuma samazināšanas pasākumiem un ziņošanas par to īstenošanu un īstenošanas uzraudzības stiprināšanu (OV L 93, 31.3.2023., 1. lpp.).

īstenojamus minimālos starpposma mērķrādītājus, kas dalībvalstīm dotu iespēju līdz 2024. gada 1. novembrim sasniegt 90 % piepildījuma mērķrādītāju.

(7) Piepildījuma trajektorijās pēc iespējas būtu jāņem vērā dalībvalstu iesniegtās trajektorijas un dalībvalstu vidējais piepildījuma rādītājs iepriekšējos piecos gados. Šajā īstenošanas regulā noteikto starpposma mērķrādītāju tehniskās īstenojamības novērtējumā būtu jāņem vērā arī katras dalībvalsts krātuvju agregētā iesūknēšanas jaudas līkne. Minētie mērķrādītāji būtu jānosaka tā, lai garantētu gāzes piegādes drošību Savienības līmenī, vienlaikus izvairoties no nevajadzīga sloga uzlikšanas dalībvalstīm, gāzes tirgus dalībniekiem, uzglabāšanas sistēmu operatoriem vai lietotājiem un nepamatoti nekropļojot konkurenci starp krātuvēm, kas atrodas kaimiņos esošās dalībvalstīs.

(8) 2024. gada 1. februāra un 1. maija starpposma mērķrādītāji ir svarīgi mērķrādītāji, kas jāsasniedz, lai nodrošinātu piegādes drošību nākamajā gāzes gadā. Lai stiprinātu gāzapgādes drošību, proti, nodrošinātu augstu piegādājamību no krātuvēm 2023. gada decembrī un 2024. gada janvārī, kad pieprasījums pēc gāzes ir augsts, un vienlaikus gādātu, ka krājumi netiek iztērēti 2024. gada februārī un martā, februāra mērķrādītājs Savienībā caurmērā noteikts vismaz 45 % apmērā. Ziemas sākumā būtu jānodrošina elastība gadījumam, ja iestātos ziema, kas būtu aukstāka nekā vidēji. Tomēr, ņemot vērā *ENTSOG* ziemas piegādes pietiekamības prognozi, dalībvalstīm būtu jācenšas pazemes gāzes krātuves Savienībā kolektīvi piepildīt par 55 % no to ietilpības, lai nerastos piegādes drošības situācija, kuras rezultātā saskaņā ar Regulu (ES) 2023/706 varētu nākties izsludināt ES trauksmi un attiecīgi pieņemt pieprasījuma puses pasākumus. Starpposma mērķrādītājs, proti, krātuvju 45 % piepildījuma līmenis ES mērogā 2024. gada 1. maijā, ir vajadzīgs, lai atvieglotu krātuvju piepildīšanu, ja pieprasījums 2024. gada vasarā būtu lielāks un/vai piedāvājums – mazāks, un ja tas netiks sasniegts, būtu nopietni apdraudēta 90 % piepildījuma mērķrādītāja sasniegšana līdz 2024. gada 1. novembrim. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1938 piepildījuma līmeņi, kas ir par ne vairāk kā pieciem procentpunktiem zemāki par mērķrādītāju, tiek uzskatīti par Regulas (ES) 2017/1938 mērķrādītājiem atbilstošiem. Ja piepildījuma līmenis kādā dalībvalstī noslīd vairāk nekā piecus procentpunktus zem tās piepildījuma trajektorijas līmeņa, kompetentajai iestādei nekavējoties būtu jāveic iedarbīgi pasākumi tā paaugstināšanai. Dalībvalstīm par šādiem pasākumiem būtu jāinformē Komisija un GKG.

(9) Dalībvalstu iesniegtās piepildījuma trajektorijas var atšķirties, jo tās atspoguļo konkrētās valsts situāciju. Turklāt 1. maijam noteiktie piepildījuma mērķrādītāji caurmērā ir zemāki nekā 1. februārim noteiktie mērķrādītāji, jo izsūknēšana no krātuvēm ir saistīta ar pieprasījumu pēc siltumapgādes un ES līmenī krātuves minimālo piepildījuma līmeni katru gadu sasniedz ap aprīli.

(10) Attiecībā uz dalībvalstīm, uz kurām attiecas Regulas (ES) 2017/1938 6.a panta 3. punkts, piepildījuma mērķrādītājs būtu jāsamazina par apjomu, kas 2016.–2021. gada atsauces periodā piegādāts trešām valstīm, ja vidējais piegādātais apjoms gāzes krātuvju izsūknēšanas periodā (oktobris–aprīlis) pārsniedzis 15 TWh gadā.

(11) Dalībvalstīm Regulas (ES) 2017/1938 6.a panta 1. punktā minētais krātuvju piepildījuma mērķrādītājs 90 % būtu jāsasniedz, arī agregējot pieprasījumu un piedaloties kopīgā iepirkuma mehānismā, kā izklāstīts Komisijas 2022. gada 18. oktobra paziņojumā ([5]) un saistītajā Padomes Regulā (ES) 2022/2576 ([6]) (ja tiks pagarināts tās piemērošanas termiņš).

(12) Piepildot krātuves un ņemot vērā grūtības, kas saistītas ar 2024. gada piepildīšanas sezonu, dalībvalstīm būtu pēc iespējas labāk jāizmanto visi ES līmenī pieejamie koordinācijas rīki. Labāk koordinēt krātuvju piepildīšanu var palīdzēt ES Enerģijas iepirkuma platformas izmantošana pieprasījuma agregēšanai nolūkā kopīgi iepirkt gāzi (ar nosacījumu, ka pasākuma piemērošanas termiņš tiks pagarināts). Piemēram, lai palīdzētu sasniegt 90 % mērķrādītāju, dalībvalstīm jau vajadzētu būt gatavām ar būtiskiem apjomiem piedalīties pieprasījuma agregēšanā.

(13) Attiecībā uz piepildījuma trajektorijām ņemts vērā arī GKG novērtējums; apspriešanās ar GKG notika 2023. gada 20. septembra un 2023. gada 20. oktobra sanāksmēs.

([5]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Paziņojums par ārkārtas situāciju enerģētikas jomā: gatavojamies, iepērkam gāzi un aizsargājam ES kopā", COM(2022) 553 final, 2022. gada 18. oktobris.

([6]) Padomes Regula (ES) 2022/2576 (2022. gada 19. decembris) par solidaritātes veicināšanu, labāk koordinējot gāzes iepirkumus, uzticamus cenu kritērijus un gāzes pārrobežu apmaiņu (OV L 335, 29.12.2022., 1. lpp.).

(14) Šī regula atspoguļo to dalībvalstu uzglabāšanas trajektorijas, kurām ir pazemes krātuves, savukārt dalībvalstīm, kurām pazemes gāzes krātuvju nav, Regulas (ES) 2017/1938 6.c pantā ir paredzēti citi pienākumi.

(15) Ņemot vērā, ka piepildījuma trajektorijas 2024. gadam ir jānosaka līdz 2023. gada 15. novembrim, šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(16) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Gāzes uzglabāšanas komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Piepildījuma trajektorijas 2024. gadam

Piepildījuma trajektorijas ar starpposma mērķrādītājiem 2024. gadam dalībvalstīm, kuru teritorijā ir pazemes krātuves un kuras ir tieši savienotas ar savu tirgus zonu, ir noteiktas pielikumā.

2. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 20. novembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Piepildījuma trajektorija ar starpposma mērķrādītājiem un piepildījuma mērķrādītājs 2024. gadam dalībvalstīm, kurās ir pazemes gāzes krātuves ([1])

Dalībvalsts	1. februāra starpposma mērķrādītājs	1. maija starpposma mērķrādītājs	1. jūlija starpposma mērķrādītājs	1. septembra starpposma mērķrādītājs	1. novembra starpposma mērķrādītājs
AT	50 %	40 %	58 %	72 %	90 %
BE	30 %	5 %	40 %	78 %	90 %
BG	52 %	33 %	55 %	77 %	90 %
CZ	40 %	25 %	30 %	60 %	90 %
DE	45 %	10 %	30 %	65 %	90 %
DK	45 %	40 %	60 %	80 %	90 %
ES	59 %	60 %	66 %	80 %	90 %
FR	41 %	11 %	39 %	81 %	90 %
HR	46 %	29 %	51 %	83 %	90 %
HU	51 %	37 %	65 %	86 %	90 %
IT	45 %	36 %	54 %	72 %	90 %
LV	45 %	41 %	63 %	90 %	90 %
NL	43 %	30 %	50 %	68 %	90 %
PL	50 %	35 %	60 %	80 %	90 %
PT	70 %	70 %	80 %	80 %	90 %
RO	40 %	41 %	65 %	85 %	90 %
SE	59 %	30 %	61 %	79 %	90 %
SK	45 %	20 %	27 %	67 %	90 %

([1]) Uz pielikumu attiecas katras dalībvalsts *pro rata* pienākumi saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1938, jo īpaši tās 6.a, 6.b un 6.c pantu. Dalībvalstīm, uz kurām attiecas 6.a panta 2. punkts, *pro rata* starpposma mērķrādītāju aprēķina, tabulā norādīto vērtību reizinot ar 35 % limitu un rezultātu dalot ar 90 %.